

Ærlighed over for Gud

Ugens vers

"Men det i den gode jord, det er dem, der hører ordet og bevarer det i et smukt og godt hjerte, er udholdende og bærer frugt"
(Luk 8,15).

Introduktion

Hvad betyder et smukt og godt hjerte, og hvordan viser det sig? Vores moderne kultur betragter ofte ærlighed som et vagt, relativistisk moralsk princip; de fleste mennesker er fra tid til anden uærlige, men synes, det er i orden, så længe følgerne ikke er alt for store. Det påstås også, at visse omstændigheder kan retfærdiggøre uærlighed. Sandhed og ærlighed går altid sammen. Men vi blev ikke født med en tilbøjelighed til at være ærlige; det er en tillært dyd, og er grundlæggende for en forvalters moralske karakter.

Der kommer noget godt ud af at praktisere ærlighed. Fx opstår bekymringen for at blive grebet i at lyve eller at skulle bortforklare en løgn aldrig. Ærlighed er af mange grunde en værdifuld personlig egenskab, især i vanskelige situationer, når man let kan fristes til uærlighed.

I denne uge vil vi studere den åndelige side af ærlighed, som viser sig gennem tiendebetaling, og se på, hvorfor tiende har så stor betydning både for forvalteren og forvaltning.

Ugens tekster

- Luk 16,10
- 3 Mos 27,30
- 1 Mos 22,1-12
- Hebr 12,2
- Luk 11,42
- Hebr 7,2-10
- Neh 13

Ren og skær ærlighed

Noget af det, de fleste af os har tilfælles, er, at vi ikke bryder os om uærlighed. Vi kan specielt ikke lide det, når det viser sig hos andre. Men det er ikke let at få øje på hos os selv, og når vi opdager det, har vi en tendens til at finde undskyldninger for vores handlinger, retfærdiggøre dem og nedgøre deres betydning: Åh, det er egentlig ikke så slemt; det er kun en bagatel, som ikke betyder så meget. Måske kan vi det meste af tiden narre os selv, men vi kan aldrig narre Gud.

"Der praktiseres uærlighed på alle niveauer hos os, og det er grunden til lunkenhed hos mange, som bekender sig til at tro på sandheden. De har ikke forbindelse med Kristus og bedrager deres egen sjæl." (Ellen White, *Testimonies for the Church*, 4. bind. s. 310).

Luk 16,10

Hvilket vigtigt princip udtrykker Jesus i dette vers, som bør hjælpe os til at se, hvor vigtigt det er at være ærlig, også "i det små"?

Gud ved, hvor let det er for os at være uærlige, især når det drejer sig om ting, vi ejer. Han har derfor givet os en kraftig modgift mod uærlighed og selviskhed, i hvert fald når det handler om materielle ejendele.

3 Mos 27,30
Mal 3,8

Hvad lærer disse tekster os, og hvordan kan det, de taler om, hjælpe os til at være ærlige?

"Der appelleres hverken til taknemmelighed eller gavmildhed. Dette er en sag, som kun angår ærlighed. Tiendedelen tilhører Herren; og han befaler os at give ham det tilbage, som er hans eget ... Hvis ærlighed er en væsentlig grundregel i forretningslivet, må vi så ikke erkende vores forpligtelse over for Gud – den forpligtelse, der ligger til grund for enhver anden?" (Ellen White, *Uddannelse*, s. 139).

Til at
tænke over

Hvordan kan tiendebetaling hjælpe dig til at huske, hvem der i sidste ende ejer alt, det du har? Hvorfor er det vigtigt aldrig at glemme, hvem der egentlig ejer alle vores ejendele?

Et liv i tro

1 Mos 22,1-12

Hvad fortæller denne beretning om, hvor virkelig Abrahams tro var?

Et liv i tro er ikke en engangsforeteelse. Vi udtrykker ikke vores tro på en mægtig måde en enkelt gang for dermed at vise, at vi virkelig er trofaste og loyale kristne, der lever af nåde og er dækket af Kristi blod.

Den religiøse verden er fx stadigvæk efter mange tusind år forbløffet over den troshandling, Abraham udviste med Isak på Morijabjerget (1 Mos 22). Men denne troshandling var ikke noget, Abraham fremtryllede hver gang, han havde brug for det. Det var hans liv i trofasthed og lydighed, som gjorde ham i stand til at handle, som han gjorde, i denne situation. Hvis han tidligere ofte havde været utro, ville han aldrig have bestået denne prøve, som han gjorde. Der er heller ingen tvivl om, at et menneske med en sådan tro viste det i sit liv også efter denne begivenhed.

Pointen er, at en forvalters tro heller ikke er en engangsforeteelse. Med tiden vil den enten vokse sig dybere og stærkere eller svagere og mere overfladisk. Det afhænger af, hvordan vedkommende udøver sin tro.

Hebr 12,2

Hvad fortæller dette vers os om kilden til vores tro og om, hvordan vi får tro?

Vores eneste udvej som trofaste forvaltere er at se "hen til Jesus, troens banebryder og fuldender, som for den glædes skyld, der ventede ham, udholdt korset uden at ænse dets skam og nu sidder på højre side af Guds trone" (*Hebr 12,2*). Ordet "fuldender" bruges kun denne ene gang i Det Nye Testamente og kan også oversættes "gøre fuldstændig". Det vil sige, at Jesus ønsker at bringe vores tro til modenhed og fuldstændighed (*Hebr 6,1-2*). Tro og et liv i tro er altså en dynamisk erfaring. Troen vokser, modnes og forøges.

Til at tænke over

Hvordan har du oplevet, at din tro med tiden er vokset og blevet mere moden? Eller er den det ikke?

Et udtryk for tro

Som vi så i går, er tro en dynamisk erfaring, som ideelt set vokser og modnes. En måde, Gud "fuldender" vores tro på og gør den fuldstændig, er gennem vores tiendebetaling. Forstået rigtigt er tiende, som vi giver tilbage til Gud, ikke lovtrældom; når vi giver vores tiende, arbejder vi ikke, og vi forsøger ikke at fortjene os en plads i himlen. I stedet er tiende et udtryk for vores tro. Det er et ydre, synligt, personligt udtryk for virkeligheden af vores tro.

Alle og enhver kan trods alt påstå at have tro og at tro på Gud, til og med at tro på Jesus. Men som vi ved, "det tror de onde ånder også – og skælver" (*Jak 2,19*). Men at tage 10 % af din indkomst og give det tilbage til Gud? Det er en troshandling.

Luk 11,42

Hvad betyder det, når Jesus antyder, at tiende ikke skal forsømmes? Hvor står tiende i forhold til de mere tungtvejende sider af loven?

Tiendebetaling er et ydmygt udtryk for vores afhængighed af Gud. Handlingen udtrykker tillid til, at Kristus er vores frelser. Den er en erkendelse af, at vi allerede er blevet velsignet "med al himlens åndelige velsignelse" (*Ef 1,3*) og et løfte om mere i fremtiden.

1 Mos 28,14-22

Hvad var Jakobs reaktion på Guds løfte?

"Guds plan i tiendesystemet er smuk i sin enkelhed og ligestilling. Alle kan modigt gribe fat i det i tro; for dets oprindelse er guddommeligt. I det finder vi en kombination af enkelhed og nytte, og det kræver ikke dyb lærdom at forstå og anvende det. Alle kan føle, at de kan udføre deres del i at fremme frelsens værdifulde gerning. Enhver mand, kvinde og ung person kan blive en Herrens kasserer, en person, der opfylder kravene til skatkammeret." (*Ellen White, Counsels on Stewardship*, s. 73).

Til at
tænke over

Hvordan har du selv opdaget de sande åndelige velsignelser, der kommer af at betale tiende? Hvordan er din tro blevet styrket ved at betale tiende?

Ærlig tiende: helliget Herren

Vi taler ofte om at give Gud vores tiende. Men hvordan kan vi give Gud det, der allerede er hans?

3 Mos 27,30

Hvilke to vigtige pointer finder vi i denne tekst mht. tiende?

"Tiende tilhører Herren og er derfor hellig. Den bliver ikke hellig ved en ed eller en indvielseshandling. Den er ganske enkelt hellig i sig selv; den tilhører Herren. Ingen anden end Gud har ret til den. Ingen kan indvie den til Herren; for tienden er aldrig en del af en persons ejendom." (Ángel Manuel Rodríguez, *Stewardship Roots*, (Silver Springs, Md.: Stewardship Ministries Department, 1994), s. 52).

Vi gør ikke tienden hellig; det gør Gud ved sin udpegelse. Som forvaltere returnerer vi det, der er hans. Tienden er helliget Gud. Det er uærligt at tilbageholde den til noget andet. Skikken med at bringe den hellige tiende tilbage til Gud bør aldrig brydes.

Hebr 7,2-10

På hvilken måde viser Paulus' drøftelse af Abrahams tiendebetaling til Melkisedek en dybere betydning mht. tiendebetaling? Hvem gav Abraham egentlig tiende til?

På samme måde som sabbatten er hellig, er også tienden hellig. Ordet "hellig" betyder "sat til side til helligt brug". Sabbatten og tienden er på denne måde knyttet sammen. Vi sætter den syvende dag til side som sabbat, der er hellig; og vi sætter tienden til side som Guds hellige ejendom, som noget, der er helligt.

"Gud har helliget den syvende dag. Den afgrænsede tidsperiode, sat til side af Gud selv til religiøs tilbedelse, vedbliver med at være lige så hellig i dag, som da den først blev helliget af vores skaber.

På samme måde er en tiendedel af vores indkomst "helliget Herren". Det Nye Testamente gentager ikke loven om tiende, ligesom det heller ikke gør det mht. sabbatten; for begges gyldighed tages for givet, og deres dybe åndelige betydning forklares... Når vi som et folk trofast bestræber os på at give Gud den tid, han har sat til side som sin egen, bør vi så ikke også give ham den del af vores midler, som han kræver?" (Ellen White, *Counsels on Stewardship*, s. 66).

Til at tænke over

Hvad kan du gøre, for bedre at holde erkendelsen i live i dit hjerte og sind om, at din tiende virkelig er "hellig"?

Vækkelse, reformation og tiende

Hizkijas lange regeringstid betragtes som højdepunktet for Juda stamme. Ikke siden David og Salomos tid havde Israels folk nydt Guds velsignelser i så stort mål. I 2 Krøn 29-31 beskrives Hizkijas vækkelse og reformation: "Han gjorde, hvad der var ret i Herrens øjne, ganske som sin fader David" (2 Krøn 29,2). "På den måde kom der orden på tjenesten i Herrens tempel" (2 Krøn 29,35). Påsken blev fejret (2 Krøn 30,5). "Der blev meget stor glæde i Jerusalem" (2 Krøn 30,26). Hedenske afgudsbilleder, altre og offerhøje blev ødelagt (2 Krøn 31,1). Der indtraf en pludselig vækkelse og en reformation i folkets opførsel, og det førte til en overflod af tiende og gaver (2 Krøn 31,4-5. 12).

Neh 9,2-3
Neh 13

Nehemias giver os et andet eksempel på vækkelse, reformation og tiende. Hvad betød vækkelsen? Hvad bragte Judas indbyggere til "Guds hus", efter at Nehemias havde reformeret det?

"Vækkelse og reformation er to forskellige ting. Vækkelse tilkender giver en fornyelse af det åndelige liv, en genoplivning af hjertets og sindets kræfter, en genopstandelse fra åndelig død. Reformation betyder en reorganisation, en forandring af ideer og teorier, vaner og handlinger." (Ellen White, *Christian Service*, s. 42).

Forholdet mellem vækkelse, reformation og tiende er automatisk. Uden at returnere tiende er vækkelse og reformation lunken, hvis det i det hele taget er en vækkelse. Alt for ofte står vi kristne passive på sidelinjen, når vi burde være aktivt involveret på Herrens side. Vækkelse og reformation kræver overgivelse, og tiende er en del af en sådan overgivelse. Hvis vi tilbageholder noget, Gud beder os om, kan vi ikke forvente, at han vil svare på det, vi beder ham om.

Vækkelse og reformation foregår i kirken, ikke uden for kirken (Sl 85,7). Vi må søge Guds vækkelse (Sl 80,19) og en reformation af "de gerninger, du først gjorde" (Åb 2,5). En reformation må finde sted med hensyn til, hvad vi beholder, og hvad vi giver tilbage til Gud. Det er ikke handlingen, der gør nogen forskel, men en beslutning i vores sind og følelser, der viser vores motiv og overgivelse. Resultatet vil være en større tro, et skarpere åndeligt syn og en fornyet ærlighed.

Til videre studium

Gud indstiftede alle de pagter, der omtales i Bibelen og har taget føringen i at drage sit folk ind i disse pagter (Hebr 8,10). Pagtsløfterne genspejler Guds nåde, kærlighed og ønske om at frelse os.

En pagt med Gud indbefatter mange elementer: Gud, en modtager, betingelser i pagten, en anerkendelse fra begge sider af betingelserne, en udtrykt straf for at bryde pagten samt de ønskede resultater af pagten. I Mal 3,9-10 afspejler tiendebegrebet disse pagtsdele. Denne tekst repeterer den særlige pagt mellem Gud og hans forvaltere angående tiende. Når vi indgår i en sådan pagt, er det et synligt tegn på, at vi protesterer mod forbrugsmaterialitetens materialistiske principper, og vi beviser, at der kan komme noget godt ud af et omvendt, syndigt hjerte.

"En lukket selvisk ånd synes at forhindre mennesker i at give Gud det, der tilhører ham. Herren indgik en særlig pagt med menneskene om, at hvis de regelmæssigt satte den del til side, der var tiltænkt udbredelsen af Kristi rige, ville Herren velsigne dem i overflod, så der ikke ville være plads nok til at modtage hans gaver. Men hvis menneskene tilbageholder det, der tilhører Gud, siger Herren tydeligt: "Forbandet skal I være, når I bedrager mig" (Mal 3,9)." (Ellen White, *Counsels on Stewardship*, s. 77).

Der er ansvar forbundet med at leve i et pagtsforhold til Gud. Vi nyder godt af pagtens løfter; men ofte bryder vi os ikke om dens krav og ansvar. Men en pagt er i dette tilfælde et dobbeltsidigt arrangement, og tiende er en del af, at vi lever inden for denne pagt.

Spørgsmål til
drøftelse

1. Hvorfor er det at give tiende så vigtig en troshandling for os?
2. Hvad ville du sige til en, der siger: "Jeg har ikke råd til at give tiende"? Hvordan hjælper du en person, som ser sig selv i en sådan situation? Og hvad kan du gøre, ud over ord, for at hjælpe?
3. I onsdagsafsnittet blev der stillet et spørgsmål om, hvad du kan gøre for at huske, at tienden er hellig. Hvilke svar kom klassens medlemmer frem til? Hvilken indflydelse har det faktum, at tienden er hellig, på, hvordan du giver den?

Aktiviteter og dialog

Guds Ord

- I 1. Mosebog er tiende omtalt i beretningerne både om patriarkerne Abraham og Jakob og begge gange i forbindelse med bøn.
 - Læs 1 Mos 28,20-22: her giver Jakob et løfte til Gud.
 - Læs 1 Mos 14,19-20, hvor Melkisedek udtrykker en velsignelse, det vil sige en takkebøn til Gud som altets skaber og Herre.
- Drøft, hvordan du/I kan opfatte dette at give tiende som et udtryk for bøn og tilbedelse!

Uddybende spørgsmål

- Er det let at være uærlig? Lettere end at være ærlig?
- Kan man tro, at man er ærlig og ikke være det?
 - Kan det blive en vane for os at bilde os selv ind, at noget er rigtigt, selv om vi ved, at det ikke passer?
- Hvordan kan/skal vi tjekke, at noget er sandt?
 - Hvordan kan vi undgå altid bare at tro det, vi gerne vil tro? Også inden for religion?

Personligt kristenliv

- Er jeg ærlig over for mig selv mht. til min overgivelse til Gud og min loyalitet mod menigheden? Eller bilder jeg mig ind, at jeg er bedre (eller værre), end jeg er?
 - Bruger jeg somme tider mine religiøse aktiviteter som en undskyldning over for mig selv for ikke at bekende eller aflægge nogle af mine selviske vaner eller tilbøjeligheder?

Klassens aktiviteter

- Prøv evt. at finde danske ordsprog om ærlighed og del dem med hinanden.

Forstå det bedre

Når man læser Moselovens tiendelove, finder man, som ved mange andre love, at der ikke altid gives en forklaring på, hvorfor man bliver bedt om at foretage noget. Men af og til er begrundelserne eller motivation for at følge en bestemt lov præsenteret i de beretninger i 1. Mosebog, der fortællers forud for selve lovgivningen.

Det gælder også for tienden. Abrahams tiende i 1. Mosebog 14 er et udtryk for tilbedelse, hvor han anerkender Gud som den, der har skabt og ejer alt. Når israelitterne hørte lovene om tiende fra de øvrige Mosebøger, huskede de beretningen om Abraham og kunne forstå hvorfor.

